

19
yıl

Anadolu İZLENİMLERİ

Yıl: 19 Sayı: 195 - Temmuz 2025

Türk Tarımının Dergisi

15 Temmuz
Demokrasi ve Milli Birlik Günü
Kutlu Olsun

Fiyatı: 292 TL

Ziraat Bankası'ndan Güçlü Buluşma!

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

Demokrasiye ve milli irademize
sahip çıkma kararlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz.
15 Temmuz şehitlerimize
Allah'tan rahmet, gazilerimize minnetle anıyoruz.

Halil Devenci

Ödemiş Süt Üreticileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

15 Temmuz

Milli Birlik ve Demokrasi günü

15 Temmuz gecesi demokrasiye sahip çıkan,
bu uğurda canını feda eden şehitlerimizi rahmetle,
gazilerimizi minnetle anıyoruz.

İlhan KÖTEN
Yönetim Kurulu Başkanı

Tokat
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

**İmtiyaz Sahibi
ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**

Genel Yayın Yönetmeni
Muhammet OLUKLU

Hukuk Danışmanları
Av. Mustafa Ufuk GÜMÜŞ
Av. Faruk DURAN

Haber Merkezi
Feyzanur KAYA
Engin VAROL

Muhasebe
Adem SABAN

Mizanpaj
Mehmet SARIGÜL

Temsilcilikler
Marmara Temsilcisi

Ali BAYRAM

İzmir Temsilcisi
Muzaffer AĞAR

Sivas Bölge Temsilcisi
Cem ŞAHİN

Banka Hesap Numaraları
Türkiye İş Bankası
Ankara Şubesi
TR7700 0640 0000 1420 0594 8485

Ziraat Bankası
Heykel Şubesi
TR8900 0100 1233 4765 6716 5002

Posta Çeki
Muhammet OLUKLU - 5758587

Yönetim Yeri
Konur Sokak No: 31/6 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 0 312 418 84 66 • Faks: 0 312 418 84 69
www.anadoluiizenimleri.com
info@anadoluiizenimleri.com

Baskı
MİM İÇ DİŞ MEKAN BASKI SİST.
REKL. MATBAACILIK TİC.LTD.ŞTİ
Zübeyde Hanım Mahallesi Sebzebahçeleri Caddesi
No: 103/8 Altındağ / ANKARA

Dergide yayınlanan yazılardaki görüş ve düşünceler yazarına/yazarların düşüncelerini kapsamaktadır. Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, dergimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Bu dergide bazı içerikler Freepik.com varlıklar kullanılarak tasarlanmıştır.

Anadolu İzlenimleri Dergisi Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ruhsar YANMAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Prof. Dr. Sonay SÖZÜDOĞRU

Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi Toprak Bitkileri ve Bitki Besleme Bölümü

Prof. Dr. Hakan ULUKAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Doç. Dr. Özer ELİBÜYÜK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü

Prof. Dr. Gürsel DELLAL

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Prof. Dr. Fatih CEDDEN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Yard. Doç. Dr. Süleyman BEKCAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Ali İhsan ACAR

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ramazan ÖZTÜRK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Yard. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Zir. Yük. Müh. Esin ÖZKAN

Ankara Ziraat Tarım ve Teknolojileri Yatırımları A.Ş.

15 Temmuz
Demokrasi ve Milli Birlik Günümüz

huzurlu olsun

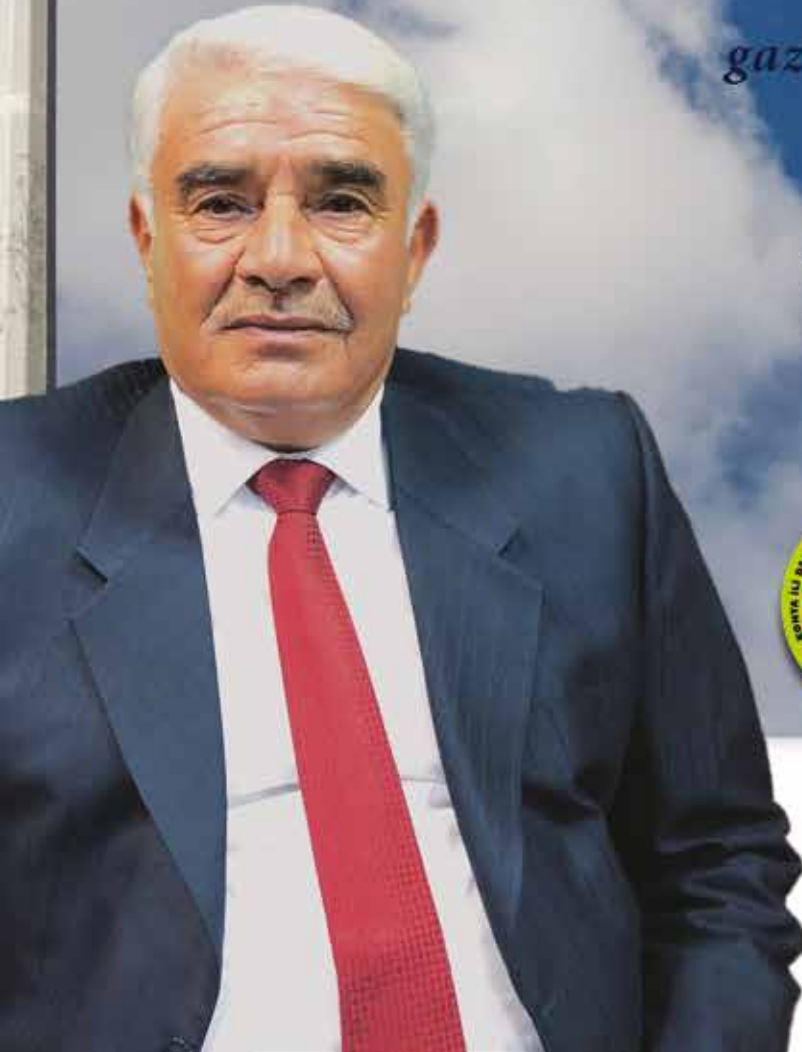
*Şehitlerimizi rahmet,
gazilerimizi saygı ve minnetle
anıyoruz.*

Fettah Öztürk

Yönetim Kurulu Başkanı

KONYA İLİ
DAMIZLIK KOYUN KEÇİ
YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

📍 Hacı Fettah Mahallesi Mustafa Ataman Sokak
Özkanlar Apt.No: 6/A Meram-KONYA/TÜRKİYE

🌐 www.konyadkkyb.org.tr

✉ info@konyadkkyb.org.tr

☎ +90 (332) 350 32 50

📠 +90 (332) 350 32 51

içindekiler

8

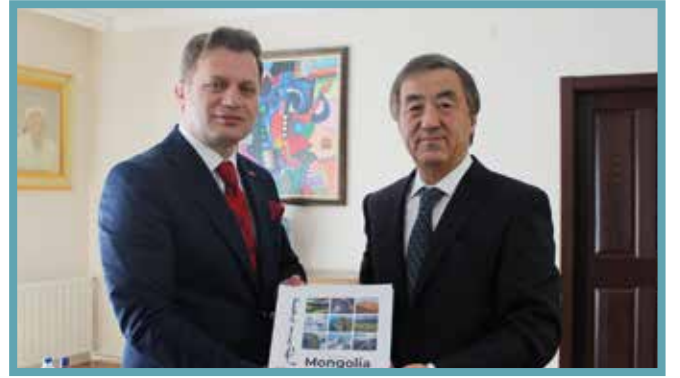
Bir Kıvılcımdan Kitaba:
"yakMA"

Fonksiyonel Gıdalar **10**

14

Ziraat Bankası'ndan
Güçlü Buluşma!

Türkiye ve Moğolistan **20**
El Ele!

Üretim Kalıpları **26**
Nasıl Değişiyor?

- 6 Bir Ülke Yanıyor:
Orman Alevde, Ahır Şapta!
- 8 Bir Kıvılcımdan Kitaba: "yakMA"
- 10 Fonksiyonel Gıdalar
- 12 Destek Var Ama Yeter mi?
Üretici Neden Hâlâ Memnun Değil?
- 14 Ziraat Bankası'ndan Güçlü Buluşma!
- 18 Dikkat Keneler Harekete Geçti

- 20 Diplomasiden Tarıma, Kültürden Ekonomiye:
Türkiye ve Moğolistan El Ele!
- 24 Sağlıkla Yaş Almak:
Vücudunuzu Genç Tutmanın Sıı Sof ranızda!
- 26 İklim Değişikliği ve Tarım:
Üretim Kalıpları Nasıl Değişiyor?
- 27 Dünyada İnek Sayısı
İnsan Sayısını Geçen Ülkeler!

ÇORUM DSYB

15 TEMMUZ

Demokrasi ve Milli Birlik Günümüz

kutlu olsun...

Yılmaz KAYA

Yönetim Kurulu Başkanı

Muhammet OLUKLU

Anadolu İzlenimleri Dergisi
Genel Yayın Yönetmeni
muhammetoluklu@gmail.com

Bir Ülke Yanıyor: Orman Alevde, Ahır Şapta!

Yanan sadece ormanlar değil... Ahırlarda da sessizlik var artık. Alevler ciğerimizi yakarken, bir başka yangın da hayvancılığın ortasına düştü: Şap hastalığı!

Anadolu'nun bereketli toprakları, bir yanda alevlerle, diğer yanda hastalıkla sınıyor. Güzel ülkemizde ormanlar bir bir kül olurken, hayvancılıkla geçinen binlerce aileyi sarsan şap hastalığı da ne yazık ki kapımıza dayandı — daha doğrusu, göz göre göre içeri girdi!

Peki bu felaketin geleceği hiç mi bilinmiyordu?

Dünya Hayvan Sağlık Örgütü, daha hastalık komşularımızda görülür görülmez açıklama yaptı. "Dikkat edin, geliyor" dedi. Ama belli ki ya kimse duymadı ya da duymak istemedi... Çünkü çok değil, geçmişte SAT2 tipi şap da böyle yayılmıştı. Aynı senaryo, aynı vurdumduymazlık.

Şimdi sormak gerekiyor:

Neden önceden aşı üretimine geçilmedi?

Oysa hatırlıyoruz. Önceki dönem Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi döneminde, SAT2 tehdidi ortaya çıkmadan önce yerli ve milli aşı üretilmişti.

Bu sayede salgın yayılmadan önlenmişti. Kayıtlar ortada, haberler hâlâ duruyor. Hiç-

bir şey yapılmasa, o dönem ne yapılmış bakılsaydı bile bugün tablo çok daha farklı olurdu. Bizse her defasında aynı kayaya çarpıyoruz.

Şimdi sorular birikti, yanıtlar ise ortada yok:

Bu hastalık ilk ne zaman çıktı?

O gün elimizde aşı var mıydı? Kaç dozdu, kaç uygulandı?

Bu yeni tipte ikinci doz ne zaman yapılacak? Eylül mü beklenecek?

Aşıdan kaynaklı ölümler varsa bunun tazminatı ödenecek mi?

Bir başka acı gerçek daha var: Hayvan pazarları süresiz kapatıldı. Peki ne zamana kadar?

Çiftçi ne zaman hayvanını satabilecek, ne zaman yenisinden üretime dönebilecek?

Ama en can yakıcı soru şu:

Ülkede hayvan hareketleri yasaklıyken, ithal edilen hayvanlar ülke içinde nasıl serbestçe dolaşıyor?

Bizim çiftçimiz, alınının teriyle üretim yapan Türk üreticisi kıpırdayamazken, elin George'u sınır tanımadan ülkenin her yerine mi gidecek?

Sözün özü; bu sorular, üretenden, besiciden, köylüden, hayvanını hastalıkla kaybeden çobandan, sütü dökülen kadından, pazarı kapalı olan esnaftan yükseliyor.

Ve herkesin sorduğu tek bir soru var:

Şapla yanan ülke hayvancılığı ne zaman toparlanacak?

15 Temmuz

milletimiz, birliğini ve dirliğini göstererek demokrasiye sahip çıktı.

Bu destanı yazan kahramanları

saygıyla anıyoruz.

Bekir KAYAN

Yönetim Kurulu Başkanı

Aksaray İl Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Bir Kivılcımdan Kitaba: “yakMA”

Orman yangınları... Yalnızca ağaçları değil, içinde yaşadığımız dünyayı, soluduğumuz havayı, geleceğimizi tehdit eden yangınlar. Peki ya bu büyük felaketin tam ortasında, kimi zaman kameranın arkasında, kimi zaman alevlerin önünde durarak gerçeği kayda geçirenler? Onlar da görünmeyen kahramanlar. Türkiye Haber Kameramanları Derneği tarafından hazırlanan “yakMA” kitabı, işte bu kahramanları ve onların tanıklık ettiği büyük mücadeleyi bir araya getiriyor.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın katılımıyla Ankara'da gerçekleşen tanıtım programında, hem gazetecilik mesleğinin zorluklarına hem de yeşil vatani koruma seferberliğine dair çarpıcı mesajlar verildi.

“Yakma” artık sadece bir fiil değil, bir vicdan çağrısı...

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Türkiye Haber Kameramanları Derneği tarafından hazırlanan “yakMA” kitabının tanıtım programında önemli mesajlar verdi. Ankara'da düzenlenen törende konuşan Bakan Yumaklı, hem gazetecilik mesleğinin karşı karşıya kaldığı tehditlere hem de orman yangınlarına karşı verilen büyük mücadeleye dikkat çekti.

Bakan Yumaklı, konuşmasında, “Ne yazık ki gazetecilik mesleği günümüzde ciddi tehditlerle de karşı karşıya kalmış durumda” sözleriyle basın mensuplarının yaşadığı zorluklara değinirken, orman yangınlarını da “ateş” adını verdiği bir düşmana benzeterek şu ifadeleri kullandı:

“Küçük bir kıvılcımın ne kadar büyük bir felakete yol açabileceğini bu ülke, çok değil birkaç yıl önce acı bir şekilde yaşadı.”

Gazetecilerin ve Orman Emekçilerinin Gözünden

“yakMA” kitabının önemine dikkat çeken Yumaklı, bu eserin sadece bir belge değil, aynı zamanda bir farkındalık çağrısı olduğunun altını çizdi. Kitabın hem orman çalışanlarının

hem de sahada görev yapan gazetecilerin gözünden yangınlara dair güçlü bir bakış sunduğunu belirten Yumaklı, şu ifadeleri kullandı:

“Bu kitap mutlaka okunmalı. Toplumun ortak hafızasını diri tutmak açısından bu tür eserler büyük önem taşıyor.”

“Yakma” Sadece Bir Kelime Değil, Bir Mesaj

Tanıtım programında söz alan bir diğer isim ise Öz Orman-İş Sendikası Genel Başkanı Settar Aslan oldu. Aslan, emeğin ve medyanın aynı yolu yürüdüğünü vurgularken, bu birlikteliğin “yakMA” kitabında kalıcı bir esere dönüştüğünü ifade etti:

“Öz Orman-İş Sendikası’yla Medya Kameramanları Derneği, biri eme-

ğin, diğeri gerçeğin izini süren iki kurum.”

Aslan, konuşmasının devamında “yakMA”nın anlamını genişleterek şu sözlerle tamamladı:

“Yakma sadece ormanları değil, umudu, emeği, sevgiyi yakma. Birlikte yaşama iradesini, yaban hayatını, orman işçisinin emeğini, çocuklarımızın geleceğini yakma.

Bugün buradan hep birlikte haykırıyoruz: Yakma! Çünkü bir daha Yeşil Vatan bulunamaz.”

Kalemle Verilen Mücadeleye Anlamlı Takdim

Tanıtım programının sonunda, “yakMA” kitabına yazılarıyla katkı sunan gazetecilere teşekkür plaketi takdim edildi. Plaketleri bizzat Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı sundu. Anadolu İzlenimleri Medya Grubu Genel Yayın Yönetmeni Muhammet Oluklu da Bakan Yumaklı’nın elinden plaket alan isimler arasında yer aldı.

Dr. Ali AYAR
Tarım ve Orman Uzmanı

Fonksiyonel Gıdalar

“Temel beslenme ihtiyaçlarının ötesinde yarar sağlayan yiyecek ve içecekler”

Değişen hayat tarzları, tüketicilerin gıdalardan beklediklerinin ve beslenme/sağlık etkileşimine olan ilginin artmasına neden olmuştur. Son yıllarda insanların sağlık konusuna daha fazla önem vermeye başlamaları ve yaşlı nüfusun sağlıklı kalma konusundaki endişeleri ve artan tıbbi maliyetler, ilaç gibi tıbbi etkisi olan ürünler yerine, doğal ürünlere yönelmeleri ile birlikte fonksiyonel gıda ürünlerinin önemi artmıştır. Tercih edilmeye başlanmasının en önemli nedenlerinden biri de beslenme alışkanlıklarını değiştirmeden daha sağlıklı ürünlere yönelmelerine yardımcı olmasıdır. Bu yönelim, fonksiyonel gıda pazarını büyütmektedir. Bu büyümede hükümet kurumları, sivil toplum örgütleri ve şirketler tarafından artan farkındalık kampanyalarının etkisi de büyüktür. Covid-19 salgını sırasında, endişeleri çoğalan insanların, bağışıklığı artırma veya hastalık direnci sağlama vaadinde bulunan fonksiyonel gıda ürünlerine artan güveni ve ilgisinin önümüzdeki yıllarda pazarı daha da canlandıracağı öngörülmüştür.

Fonksiyonel gıda nedir;

Pek çok tanımı yapılmaktadır. Endüstri, üniversite ve devlet temsilcilerinin yer aldığı ortak bir zemin olan ILSI (International Life Sciences Institute / Uluslararası Yaşam Bilimleri Enstitüsü) tarafından benimsenen tanıma göre; Beslenmeye yönelik uygun niteliklerinin yanı sıra, vücudun bir ya da daha fazla hedef işlevini daha sağlıklı ve iyi duruma getirmek ve/veya hastalık riskini azaltmak yoluyla yararlı yönde etkilediği ikna edici bir şekilde ortaya konulabilen gıda ürünü, fonksiyonel olarak nitelendirilebilir. Uluslararası Gıda Bilgi Konseyi Vakfı'nın (International Food Information Council Foundation-IFIC) tanımı ise çok daha geniş bir bakış açısıyla; Temel beslenme gereksinimlerinin ötesinde yarar sağlayan gıda ve içeceklerdir. Fonksiyonel Gıdaların ortak özellikleri: İlaç, kapsül veya herhangi bir diyet desteği formunda olmamalı, bilim dünyası tarafından etkileri onaylanmış olmalı, içerdiği besin bileşenleri sağlık üzerine olum-

lu etki göstermeli, doğal olmalı, diyetin bir parçası olarak kontrolsüz tüketimde güvenli olmalı, sağlığa olan faydaları mutlaka bilimsel olarak ispatlanmalı, alerjik etki göstermemeli ve güvenli olmalıdır.

Yapılan çalışmalarda, bilinen besin değerlerinin yanı sıra, bileşimlerine bağlı olarak vücutta ek fizyolojik etkiler gösteren bu gıdaların, çağın önemli hastalıkları olan kardiyovasküler hastalıkların (KVH), diyabet, kanser ve benzeri pek çok kronik hastalığın önlenmesinde ve geciktirilmesinde rol oynayabileceği belirtilmektedir.

Fonksiyonel gıda bileşenleri, kimyasal yapılarına göre: isoprenoid türevleri, fenolik maddeler, yağ asitleri/yapısal lipidler, karbonhidrat ve türevleri, amino asit içeren maddeler, probiyotikler, prebiyotikler ve sinbiyotikler, mineraller, spor, enerji ve kilo verme ile ilgili ürünler, genel sağlık ile ilgili ürünler, eklem sağlığı ile ilgili ürünler soğuk algınlığı, grip ve bağışıklık sistemi ile ilgili ürünler, kalp sağlığı ile ilgili ürünler, kemik sağlığı

ile ilgili ürünler, kanserden korunma ile ilgili ürünler, şeker hastalığı ile ilgili ürünler, ruh hali ile ilgili ürünler, zihinsel işlevler ile ilgili ürünler olarak sınıflandırılabilirler.

Bağırsak sistemine yerleşerek mikrobiyal dengeyi iyileştiren ve yararlı faaliyette bulunan canlı mikroorganizmalara probiyotikler denir. Bunlar, zararlı mikroorganizmalara karşı inhibitör maddeler üreterek (bakteriosinler, organik asitler vb.), besin rekabeti yaparak, tutunmalarını zorlaştırarak, kanserojenik ve mutajenik bileşiklere dönüşebilen toksinleri parçalayarak etkili olurlar. Bunlara ilaveten vücut ve bağışıklık sistemi için yararlı bileşikler (vitaminler, biyoaktif peptitler, imünoglobüler proteinler) üreterek de genel sağlığa faydalı olurlar. Kardiyovasküler hastalık riskini azaltmada ve bağırsak mikro florası kalitesini artırmada etkili Omega-3, yağ asitleri ve probiyotikler gibi fonksiyonel bileşenler, balık yağlarında ve yoğurtta yaygın olarak bulunur.

Sindirilmeden kolona kadar gelebilen ve seçici olarak probiyotiklerin gelişmesini destekleyen maddelere prebiyotik denir. Başlıca prebiyotikler: β -glukan, Fruktooligosakkaritler, Lak-tuloz, Galaktooligosakkaritler, İzomaltooligosakkaritler, Ksilooligosakkaritler, Soya fasulyesi oligosakkaritleri, Glukooligosakkaritler sayılabilir.

Çayın antioksidan etkili bileşik-leri olan polifenoller, soya ununun antioksidan özellikleri, α -Tokoferol ve δ -tokoferol, biberiye (*Rosmarinus officinalis* L.) yapraklarında rozmarinik asit ve karnozik asit gibi güçlü antioksidanlar bulunmaktadır.

Domatesteki likopen de güçlü bir antioksidandır. Sarımsağın antimikrobiyal, antifungal, antiviral, kolesterol düşürücü, tansiyon düşürücü ve anti-

oksidan etkilerinden özellikle allisinin sorumlu olduğu gösterilmiştir. Ekinezya güçlü bir immüno stimulan olarak bilinmektedir. Lahana, brokoli, karnabahar ve brüksel lahanasının kanser riskini azalttığı belirtilmektedir.

Fonksiyonel gıda üretimi endüstrisi, yukarıda bir kısmının yararları verilen bileşenlerini çeşitli formlarda yiyecek ve içecekler olarak tüketime sunulması faaliyetlerini kapsar.

Fonksiyonel Gıda Ekonomisi;

International Food Information Council (IFIC) Foundation (Uluslararası Gıda Bilgi Konseyi Vakfı) raporu verilerine göre; küresel fonksiyonel gıda pazarı büyüklüğünün 2021 yılında 280,7 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor. Pazar büyüklüğü değerinin 2022'de, 304,2 milyar doları bulduğu, 2022'den 2030'a en az % 8,5'lik bileşik yıllık büyüme oranına ulaşacağı öngörülmüştür.

Besleyici ve güçlendirici gıda katkı maddelerine olan artan talebin, tahmin döneminde pazar büyümesini hızlandırması bekleniyor. Pandemi-den sonrası, bağışıklığı artırmadaki yararları nedeniyle temel besinlerle güçlendirilmiş fonksiyonel gıdalara olan talep arttı. Ancak, küresel olarak çeşitli ülkelerde uygulanan kilitlenmeler nedeniyle tedarik zinciri kesintiye uğradı ve bu da genel üretimi etkiledi. Şirketler fonksiyonel gıdaları tanıtmak ve çevrimiçi dağıtımlarını genişletmek için titiz ve olumlu pazarlamaya odaklandıkça önümüzde-

ki yıllarda pazar, önemli büyüme ve hız kazanma potansiyeline sahip görünüyor.

Gıda ve içecek sektöründeki üreticiler, lifler, omega-3 yağ asitleri, vitaminler ve mineraller gibi besin katkı maddeleriyle ürünleri güçlendiriyor. Süt, yoğurt, peynir ve dondurulmuş tatlılar, süt

ürünleri trend olan işlevsel gıdalardan bazılarıdır.

Fonksiyonel gıda pazarındaki şirketlerin çoğu, tüketicilere bir yandan yeni ürünler sunarken aynı zamanda da bunlara talep oluşturmak için büyük çaba sarf ediyorlar. Pazarda yeni ürünlerin piyasaya sürülmesi, bu firmaların satışlarını artırmalarına ve fonksiyonel gıda pazarından daha büyük bir pay almalarına yardımcı oluyor.

Başlıca fonksiyonel gıda grupları;

Bileşen Görünümlüler; Karotenoidler, diyet lifleri, yağ asitleri, mineraller, prebiyotikler ve probiyotikler, vitaminler vb.

Ürün Görünümlüler; Fırıncılık ürünleri ve tahıllar, süt ürünleri, et, balık, yumurta, soya ürünleri, yağlar vb.

Uygulama Görünümlü; Spor beslenmesi, kilo yönetimi, bağışıklık, sindirim sağlığı, klinik beslenme, kalp damar sağlığı vb.

Fırsatlar sunan büyük bir alan

Dünyada büyüme trendinde olan fonksiyonel gıda sektörü, yeni yatırım alternatifleri ve pazar fırsatları taşımaktadır. Türkiye'deki sektör hacminin 2023 yılında yüzde 100 büyüdüğünü ve 15 milyar TL'ye ulaştığını da dikkate alırsak, *piyasada yatırımcılar ve girişimciler için hem iç tüketim hem de ihracat alanında önemli fırsat alanları bulunmaktadır.*

Destek Var Ama Yeter mi? Üretici Neden Hâlâ Memnun Değil?

Her yıl milyarlarca liralık hayvancılık desteği açıklanıyor. Peki, neden kırsaldan hâlâ “yetmiyor”, “geç geliyor”, “ulaşamıyoruz” sesleri yükseliyor? Sorun sadece paranın azlığı mı, yoksa sistemin işleyişinde mi bir arıza var?

Türkiye’de hayvancılık, yalnızca bir üretim biçimi değil; kırsalın hayat damarlarından biri. Ancak üretici, son yıllarda verilen desteklere rağmen huzurlu değil. Her yıl açıklanan teşvik paketleri, süt primi destekleri, buzağı başı ödemeler, yem ve aşı yardımları... Listeler uzayıp gidiyor. Ama sahada karşılığı ne yazık ki bu kadar net değil.

Öncelikle en temel sıkıntı desteklerin zamanlamasında. Üretici genellikle masrafını yapıyor, yemini alıyor, hayvanına bakıyor... Ancak ödeme çoğu zaman aylar sonra geliyor. Bu

da destek olmaktan çok “gecikmiş telafi”ye dönüşüyor.

İkinci önemli başlık ise ulaşılabilirlik. Destek alabilmek için istenen belgeler, kayıt sistemleri, prosedürler... Küçük üretici için hâlâ büyük bir duvar. Dijitalleşme her ne kadar kolaylık gibi görünse de, birçok üretici hâlâ “neye, nasıl başvuracağını” bilmiyor.

Bir diğer önemli nokta da desteklerin adaleti. “Büyük çiftçi alıyor, küçük üretici seyrediyor” serzenişi sıkça duyuluyor. Özellikle bazı bölgelerde hayvancılık yapan küçük aile işlet-

meleri, büyük entegre tesislerle aynı şartlarda yarışamayacaklarını, destek sisteminin de bunu gözetmediğini ifade ediyor.

Ve tabii ki ekonomik gerçekler. Süt fiyatı yerinde sayarken yem fiyatı iki katına çıkıyor. Elektrik, mazot, işçilik derken, destekler daha cebe girmeden eriyor. Üretici artık destek istemiyor, sürdürülebilir bir gelir yapısı talep ediyor.

Özetle: evet, destek var. Ama destek üreticiye umut değil; çoğu zaman pansuman oluyor. Ve pansuman, kanayan yaraya çare olmuyor.

Bu vatan için canlarını feda eden şehitlerimize rahmet, gazilerimize minnetler olsun.

15 TEMMUZ

DEMOKRASİ VE MİLLİ BİRLİK GÜNÜ

hıtlı olsun

Mehmet TARTAN
Karapınar
Süt Üreticileri Birliği Başkanı

Ziraat Bankası'ndan Güçlü Buluşma!

Türkiye tarımı, yalnızca toprağa değil, bilgiye, finansmana ve iş birliğine de ihtiyaç duyuyor. Ziraat Bankası'nın geleneksel hale getirdiği ve bu yıl dördüncüsünün düzenlendiği Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleşen "Tarım Ekosistemi Buluşması", tam da bu çok yönlü ihtiyacı karşılayan kapsamlı bir platform olma niteliğini taşıyor.

Türkiye'nin dört bir yanından gelen 2 binin üzerinde çiftçinin katıldığı organizasyon, üreticiden sanayiciye, akademisyenden ihracatçıya kadar sektörün tüm aktörlerini aynı çatı altında buluşturdu. Gün boyunca düzenlenen panellerde ise tarımın nabızı tutuldu, geleceğe dair projeksiyonlar sunuldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan Sektöre Net Mesajlar ve Müjdelere

Buluşmaya katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, açılış konuşmasında tarım sektörüne dönük yeni kredi paketlerini ve kredi miktarlarında yapılan güncellemeleri kamuoyuna duyurdu. Erdoğan, çiftçilere

verilen desteklerin çeşitlendiğine dikkat çekerek şu açıklamalarda bulundu:

"Yeni hayata geçecek bazı paketleri burada sizinle paylaşmak istiyorum. Sebze ve meyve yetiştirmek amacıyla

sera kurmak isteyen üreticilerimize yeni kredi paketiyle destek oluyoruz. Bu kapsamda 10 dekarın altındaki sera yatırımlarının finansmanı için bir yıla kadar anapara ödemesiz, toplam 10 yıla kadar vadeli, 10 milyon liraya kadar kredi imkânı sunuyoruz. Yatırım tutarının yüzde 20'si öz kaynak olarak gerekirken, genç ve kadın çiftçi olması halinde öz kaynak oranı yüzde 10 uygulanacak."

Yalnızca sera yatırımlarıyla sınırlı kalmayan bu desteklerin, hayvancılığı da kapsadığını belirten Erdoğan:

"Halihazırda büyükbaş, süt hayvancılığı yapan işletmelerin kapasite artışına yönelik hayvan alımı

için öz kaynak aranmaksızın bir yıl anapara ödemesiz, toplam 7 yıla kadar vadeyle 5 milyon liraya kadar yatırım kredisi veriyoruz.” dedi.

Küçükbaş hayvancılığa ilişkin müjdeyi de paylaşan Erdoğan:

“Tarım Bakanlığımız ile Ziraat Bankası iş birliğinde yürütülen ‘Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var’ projesindeki küçükbaş kredilerinin limitini 600 bin liradan 1 milyon 200 bin liraya çıkartıyoruz.” ifadelerini kullandı.

Ziraat Bankası’nın Güçlü Finansal Desteğiyle Sürdürülebilir Tarım

Programın bir diğer dikkat çekici ismi ise Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar oldu. Sektördeki kredilendirme süreçlerine ve bankanın rolüne dair kapsamlı veriler paylaşan Çakar, Türkiye’deki tarım finansmanının büyük bir kısmının Ziraat Bankası aracılığıyla yürütüldüğünü vurguladı:

“Bugün itibarıyla 1 milyondan fazla üreticiye kullandırılan tarımsal kredi bakiyesi 706 milyar liraya ulaş-

tı. Ziraat Bankası’nın tarım sektörünün finansmanındaki payı yüzde 71’e ulaşmış olup, her 100 birim kredinin 71’i bankamız tarafından kullanılmıştır.”

Bu kredilerin önemli bir bölümünün devlet destekli olduğunu belirten Çakar, üreticilere sağlanan faiz desteğine dair şu bilgileri paylaştı:

“Tarımsal kredilerimizin yüzde 90’ından fazlası sübvansiyonlu kredilerden oluşmaktadır. Bu kredilerin de yaklaşık 174 milyar lirasının yani yüzde 27’sinin faizinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanan kredilerdir. Üreticilerimizin temel bitkisel ve temel hayvansal

üretim konularındaki 300 bin TL’ye kadarki tarımsal kredi taleplerinin faizlerinin tamamı da yine devletimiz tarafından karşılanmaktadır.”

Gençler, Kadınlar ve İklim Değişikliği Bankanın Gündeminde

Alpaslan Çakar’ın vurguladığı bir diğer konu da tarımda gençlerin ve kadınların artan rolüydü:

“2024’te genç çiftçilerimize 119 milyar TL, kadın çiftçilerimize 35 milyar TL kredi kullandık.”

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik başlıkları da konuşmasında önemli yer tuttu:

“İklim değişikliğinin önlenmesi, su kaynaklarının verimli kullanılması, tarımsal AR-GE, gıda güvenliği ve kırsal kalkınmanın sağlanması kapsamında uygulamaya aldığımız kredi ürünleriyle ülkemiz tarımının sürdürülebilir finansmanı için gerekli aksiyonları bütüncül bir yaklaşımla ele alıyoruz.”

Panellerde Bilgi Paylaşıldı, Çözüm Arandı

Etkinlikte gün boyunca üç önemli panel düzenlendi:

“Nesilden Nesile Tarımda Aile”

“Tarımda Kooperatifçilik ve Kırsal Kalkınma”

“Türkiye’de İklim Değişikliği ve Tarımsal Üretim Adaptasyonu”

Bu panellerde üreticiler, akademisyenler, sivil toplum temsilcileri ve uzmanlar bilgi ve deneyimlerini paylaştı. Sadece sorunların değil, aynı zamanda çözüm önerilerinin de konuşulduğu oturumlar, sektörün gelişimi adına önemli bir katkı sundu.

Coğrafi İşaretli Ürünler İlgi Gördü

Türkiye’nin çeşitli bölgelerinden gelen üreticiler, coğrafi işaretli ve yöresel ürünlerini stantlarda tanıtarak katılımcıların beğenisine sundu. Böylece yalnızca fikir değil, lezzet ve emek de buluştu.

“Siz Yeter ki Üretin”

Konuşmasının sonunda üreticilere seslenen Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar, Ziraat Bankası’nın desteklerinin süreceğini belirterek şu sözlerle konuşmasını tamamladı:

“Siz yeter ki üretmeye devam edin. Ziraat Bankası olarak size olan desteğimizi artırarak sürdüreceğiz.”

Toprağı emekle işleyen tüm çiftçilerimizin **Hasat Bayramı Kutlu Olsun!**

Emeğinizin bereketini korumak için daima yanınızdayız.
TARSİM olarak tarımın sigortasıyız.

**Gelecek Tarımsız,
Tarım Sigortasız Olmaz!**

TARSİM[®]
tarımın sigortasıyız

Mobil uygulama için

/Tarsim /tarim_sigortasi

tarsim.gov.tr
ALO TARSİM 172

Dikkat Keneler Harekete Geçti

Dr. Öğr. Üyesi Hakan KEÇECİ
Bingöl Üniversitesi Veteriner Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı

Havaların ısınmasıyla birlikte kırsal alanlarda doğayla iç içe vakit geçirmek isteyenler için önemli bir tehlike daha ortaya çıktı. “Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA)” hastalığı. Belki bazı kimselerce adı bu şekilde bilinmese bile ölümcül kene hastalığı olarak çok iyi tanınmaktadır. Bahsedilen bu hastalık keneler yoluyla bulaşmakta ve hayvancılıkla uğraşanlar, çiftçiler ve sağlık çalışanlarının yanı sıra özellikle piknikçiler için ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Bir virüsün neden olduğu KKKA, hem hayvanlarda hem de insanlarda görülebilen öldürücü zoonotik bir hastalıktır. Hastalık ilk olarak 1944 yılında o zamanki adıyla Sovyetler Birliği’ne bağlı Kırım Yarımadası’nda (günümüzde Ukrayna sınırları için-

dedir) ortaya çıkmıştır. Daha sonra 1956 yılında Afrika kıtasında, Kongo’da benzer klinik belirtilere sahip vakalar bildirilmiştir. Bu nedenle, iki farklı coğrafyada ilk kez tanımlandığı için, hastalığın adı “Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi” olarak birleştirilmiştir. Kan yoluyla bulaşan bu virüs, gözle zor fark edilen ama ölümcül etkiye sahip Hyalomma cinsi keneler tarafından bulaştırılmaktadır.

Türkiye’de ilk kene vakası (KKKA) 2002 yılında Tokat’ta görülmüştü. Günümüzde hastalık özellikle Karadeniz’in doğusu, İç Anadolu’nun kuzeyi ve Doğu Anadolu Bölgeleri risk taşımaktadır. En çok vakalar ilkbahar ve yaz aylarında, yani kene popülasyonunun arttığı sıcak mevsimsel dönemlerde görülmektedir.

Bu virüsün doğal taşıyıcısı (rezervuarı) sadece keneler değildir. Sığır, koyun, keçi, köpek ve yabani birçok hayvan, virüsü kolayca taşıyabilmektedir. Ancak bu hayvanlarda genellikle hastalık belirtisi görülmez. Yani hayvanlar hasta olmaz ve hasta olmadan kanlarında virüsü taşıyabilir. Bu sırada virüs kenelerin ısırmasıyla kenenin tükürük bezine geçip yerleşir. Daha sonra enfekte olan bu kenenin insanları ısırmasıyla onlara bulaşır. Özellikle sığır, koyun, keçi, domuz ve at gibi evcil hayvanlar, kısa süreliğine virüsü taşıyabilir. Yabani hayvanlardan da tilkiler, kirpiller, yaban domuzları ile özellikle bazı kuşlar (keklik, bıldırcın ve göçmen kuşlar) da virüsün doğadaki dolaşımında önemli katkı sağlamaktadır. Hatta bazı kuşlar

keneleri binlerce kilometre uzağa taşıyarak virüsün yeni bölgelere yayılmasına neden olabilir.

Hastalık, sadece kene ısırığıyla geçmez aynı zamanda enfekte hayvanın veya insanın kan ve vücut sıvılarıyla temas sonucu sağlam insanlara bulaşabilmektedir. Hastalık belirtileri ise 1-5 gün içinde ortaya çıkmaktadır. Genel belirtiler: yüksek ateş, baş ve kas ağrıları, mide bulantısı, ishal gibi semptomlardır. Tüm bunların ardından tablo ağırlaşarak ilerlediğinde dişi eti ile burun kanamaları, özellikle deri altı ve iç organlarda görülen kanamalar ve karaciğer hasarlarına bağlı bilinç bulanıklığı görülebilir. Maalesef ağır vakalarda da çoklu organ yetmezliği ve ölümle sonuçlanır. Ölüm oranı %5 -30 arasında değişmektedir.

Hastalığın klinik olarak teşhisi kolay değildir. Keneye temasın yanı sıra bazı kan testleriyle belirlenir. Virüsün varlığı da PCR testiyle ya da antikor tespitiyle doğrulanır. Spesifik bir tedavisi yoktur. Ancak bazı antiviral ilaçların erken dönemde verilmesi çok faydalı olabilmektedir.

Ashında bizlerin bu hastalığa hiç yakalanmaması gerekir. Yani önceliğimiz kenelerden korunmaktan geçer. Bunun için kırsal alanda açık renkli ve uzun giysiler tercih edilmeli, pantolonlar çorap içine sokulmalı, kene kovucu ilaçlar kullanılmalı, eve döndüğünde vücut mutlaka keneler açısından kontrol edilmelidir. Eğer sizi ısırılmış bir kene görüyorsanız acilen keneyi ya kendiniz veya bir bilen tarafından bir cımbız, ip veya pensle çıkarmanız gerekir. Bunu yapamıyorsa-

nız hiç zaman kaybetmeden en yakın sağlık kuruluşuna gidip keneden kurtulmanız şarttır. Hayvan kesimi yapan kasaplar, veteriner hekimler ve sağlık çalışanları ise çalışırken mutlaka eldiven, maske ve gözlük gibi koruyucu ekipmanlar kullanılmalıdır. Ayrıca enfekte olmuş kişilerle temas edenler için doktorların tavsiyesi ile profilaktik (koruyucu) amaçla antiviral ilaçların kullanımı söz konusu olabilir.

Sonuç olarak, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi, doğayla iç içe yaşayanlar için göz ardı edilemeyecek bir tehlikedir. Sessizce hissettirmeden enfekte kenelerin ısırmasıyla bulaşan bu ölümcül virüs son haftalarda birçok yurttaşımızı kaybetmeye neden olmuştur. Lütfen dikkatli olalım en ufak bir ihmale kapılmayalım.

Diplomasiden Tarıma, Kültürden Ekonomiye:

Türkiye ve Moğolistan El Ele!

Anadolu ile Orta Asya arasında binlerce yıl öncesine uzanan derin bağlar, bugün iki dost ve kardeş ülke olan Türkiye ile Moğolistan arasındaki ilişkilerde yeniden hayat buluyor. Ortak tarihi ve kültürel miras, iki ülkenin bugünkü diplomatik ve ekonomik iş birliğine güçlü bir zemin hazırlarken; son yıllarda siyaset, ekonomi, kültür ve tarım gibi pek çok alanda gelişen ilişkiler dikkat çekici bir ivme kazanmış durumda.

İşte bu çok yönlü gelişmeleri daha yakından ele almak üzere Anadolu İzlenimleri Medya Grup Genel Yayın Yönetmeni Muhammet Oluklu, Moğolistan'ın Ankara Büyükelçisi Munkhbayar Gombosuren ile özel bir röportaj gerçekleştirdi. Büyükelçi Gombosuren, iki ülke arasında geçmişten bugüne şekillenen dostluk

zeminini aktarırken, aynı zamanda tarımdan ticarete, eğitimden kültürel iş birliğine kadar pek çok alandaki güncel gelişmeleri içtenlikle değerlendirdi.

Röportaj boyunca verilen samimi ve vizyoner mesajlar, Türkiye ile Moğolistan arasında sadece diplomatik düzeyde değil, halklar nezdinde de güçlü bir kardeşlik ruhunun yaşatıldığını gözler önüne serdi.

Moğolistan'ın tarım ve hayvancılıkta ciddi bir potansiyeli olduğu biliniyor. Türkiye ile bu alanda mevcut iş birliğini nasıl görüyorsunuz? İleride hangi alanlarda ortak çalışmalar yürütülebilir?

Moğolistan, 70 milyonu aşkın hayvan varlığına sahip olup, geleneksel hayvancılığa dayalı kültürel mirası

ve deneyimiyle hayvancılık alanında yüksek potansiyele sahip bir ülkedir. Her yıl yaklaşık 20 milyon hayvanı ekonomik dolaşıma dâhil etme kapasitesine sahibiz. Yün, kaşmir, et, deri ve post gibi hayvansal ürünleri işleyerek katma değerli ihracata yönlendirme açısından somut imkânlarla sahibiz.

Hayvancılık, tarım alanında Moğolistan ile Türkiye arasında belirli düzeyde iş birliği tesis edilmiştir. Dışişleri Bakanı Sayın B. Battsetseg'in 2023 yılı Mart ayında Türkiye'ye gerçekleştirdiği resmî ziyaret sırasında, Moğolistan Standardizasyon ve Metroloji Genel İdaresi ile Türkiye Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) arasında, helal kalite altyapısı alanında iş birliği mutabakat zaptı imzalanmıştır. Bu gelişmeyle birlikte, Moğolistan'da-

ki et işleme firmalarının, ulusal standardizasyon kurumu tarafından verilen sertifikaların Türk tarafınca tanınmasının önü açılmış oldu. Söz konusu belge, Moğolistan'dan Türkiye'ye helal et ihracatını başlatmak açısından önemli bir hazırlık adımı niteliğindedir. Hâlihazırda Moğolistan'dan Türkiye'ye ihraç edilen ürünlerin büyük kısmını deri, bağırsak gibi hayvansal kökenli ham maddeler oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde ihracatın yapısal çeşitliliğini ve kalite düzeyini artırmak; katma değerli üretimi geliştirmek için Türkiye'nin deneyimi, yatırımı ve teknik-teknolojik katkılarını ülkemize kazandırma yönünde geniş imkânlar mevcuttur.

Moğolistan Hükûmetinin yürüttüğü "Gıda Tedariki ve Güvenliği" ve "Beyaz Altın" gibi programlar kapsamında, yerli tarımsal üretimin uluslararası standartlara uygun hâle getirilmesi, karantina ve hijyen gerekliliklerinin karşılanması, inovasyon ve ileri teknolojilerin yaygınlaştırılması yönünde Türkiye ile çok yönlü iş birliği yapılabileceğine inanıyoruz. Ayrıca, Türkiye hayvan hastalıkları, özellikle şap hastalığı konusunda yüksek düzeyde tecrübeye sahiptir. Türkiye, kendi iç ihtiyacını karşılayacak ölçekte şap aşısı üretmekte; aynı zamanda Azerbaycan, Suriye, Afganistan, Pakistan ve Suudi Arabistan gibi ülkelere ihraç etmektedir. Bu alanda düzenli araştırma faaliyetleri ile uzman yetiştirme programları da yürütmektedir. Bu nedenle, Moğolistan'ın ihtiyaç duyduğu aşı çeşitleri ve doz gereksinimi doğrultusunda Türkiye ile ortak çalışma yapılabileceğine dair açık fırsatlar görüyoruz.

Türkiye ile Moğolistan'ın köklü bir geçmişe dayanan dostane ilişkileri var. Bugün geldiğimiz noktada, bu ilişkilerin genel durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Özellikle son yıllarda iş birliği hangi alanlarda daha fazla öne çıkıyor?

Moğolistan ile Türkiye halkları, çok eskiye dayanan ortak tarih, kültürel değerler ve dostane ilişkileri paylaşmaktadır. Moğolistan ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 24 Haziran

1969 tarihinde diplomatik ilişkiler kurulmuş olup, geçtiğimiz yıl bu ilişkilerin 55. yıldönümünü birlikte kutladık.

Geçen süre zarfında ülkelerimiz arasında istikrarlı ve kararlı siyasi ilişkiler tesis edilmiş; karşılıklı güven, saygı ve anlayış daha da derinleştirilmiştir. İkili ilişkilerimiz ve iş birliğimiz; siyaset, ekonomi, eğitim, tarih, kültür, savunma, sağlık, bilim, tarım, ulaşım ve turizm gibi birçok toplumsal ve ekonomik alanı kapsayarak sürekli gelişmeye devam etmektedir.

Moğolistan Cumhurbaşkanı Sayın Khurelsukh Ukhnaa, 2025 yılının Ocak ayında Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın daveti üzerine Türkiye'ye devlet ziyareti gerçekleştirmiş ve bu ziyaretin sonucunda ikili ilişkilerimiz "Stratejik Ortaklık" düzeyine çıkarılmıştır. Bu gelişme tarihi bir dönüm noktası olmuştur.

Moğolistan, Türkiye'yi kendisinin "üçüncü komşusu" ve güvenilir bir ortak olarak görmekte, Türkiye ile olan ilişkilerine öncelikli önem at-

fetmektedir. Bu çerçevede, üst düzey ziyaretler ve diyaloglar düzenli hale gelmiş, karşılıklı anlayış daha da pekişmiştir. Bundan sonraki dönemde, ekonomik iş birliği, ticaret ve yatırımların artırılması yönünde ilişkilerimizi daha da derinleştirerek, somut ve karşılıklı faydaya dayalı bir ortaklığı hedeflemekteyiz.

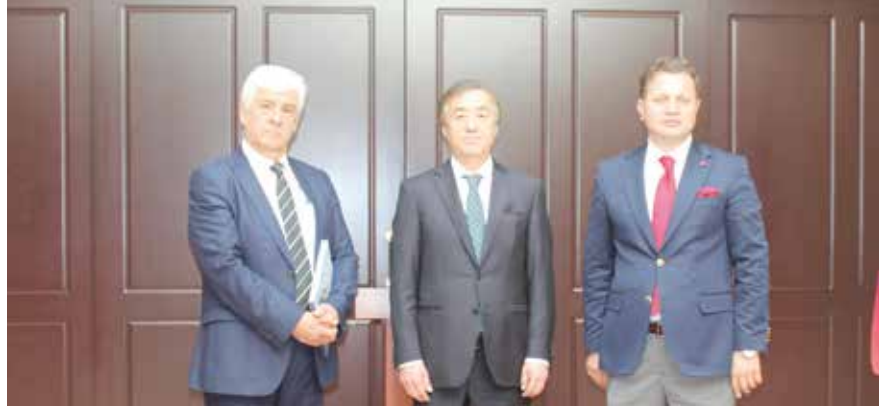
2024 yılı itibarıyla iki ülke arasındaki ticaret hacmi 115 milyon ABD dolarını aşmıştır (Türk tarafının istatistiklerine göre bu rakam 139 milyon dolar olarak kaydedilmiştir). Bu rakam, son beş yılda yaklaşık üç kat artmış olup, karşılıklı iş birliğini daha

da güçlendirme ve ticaret hacmini önemli ölçüde artırma potansiyelimizin açık bir göstergesidir. Türk ürünlerinin kalitesi Moğol halkı tarafından tanınmakta ve talep her geçen gün artmaktadır.

Moğolistan Hükûmeti, katma değerli üretim, ihracatın çeşitlendirilmesi ve pazarların genişletilmesini destekleyen kararlı bir politika izlemektedir. Bu doğrultuda, bilgi ve teknoloji içeren ürünlerin üretimi, ticaretin kolaylaştırılması ve lojistik engellerin ortadan kaldırılması gibi alanlarda somut adımlar atılmaktadır. Örneğin, Ulanbaatar-İstanbul arasında haftalık olarak MIAT tarafından 3, Türk Hava Yolları tarafından 4 direkt uçuş gerçekleştirilmektedir. Bu uçuşlar karşılıklı yolcu trafiğini artırmakta ve taşımacılık ile lojistik imkânları genişletmektedir. Ayrıca, kara taşımacılığı alanında yıllık 250 taşıma izni kapsamında karşılıklı taşımacılık yapılmaktadır. Ekonomik, ticari ve yatırım konularının ele alındığı Hükûmetler

arası Karma Ekonomik Komisyon da bu sürece katkı sağlamaktadır.

İki ülke arasında bugüne kadar pek çok anlaşma imzalandı. Sizin özellikle altını çizmek istediğiniz, ikili ilişkilerde önemli kilometre taşı olarak gördüğünüz başlıca anlaşmalar hangileri oldu?

Her şeyden önce, iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişimini açıkça gösteren üç temel belgeyi belirtmekte fayda var. Bunlar:

- Moğolistan ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliği Anlaşması (1995)
- Moğolistan ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında İşbirliği Hakkında Ortak Bildiri (2004) – Bu belgeye iki ülkenin Devlet başkanları imza atmış olup, ilişkilerin düzeyinin “Kapsamlı Ortaklık” seviyesine ulaştığı karşılıklı olarak kabul edilmiştir.
- Moğolistan ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık Kurulmasına Dair Ortak Bildiri (2025)

Moğolistan ile Türkiye arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasından bu yana, ikili iş birliğini genişletmeye ve hukuki altyapısını güçlendirmeye yönelik olarak onlarca anlaşma ve protokol imzalanmıştır. Bu belgeler; siyaset, ekonomi, savunma, eğitim, kültür, sağlık, ulaşım, standardizasyon gibi pek çok alanı kapsamakta olup, ilişkilerimizi tüm boyutlarıyla ve aşamalı şekilde güçlendirmiştir.

1990’lı yılların başlarında eğitim, bilim, ticaret, teknik iş birliği ile diplomatik ve hizmet pasaportu sahiplerinin karşılıklı vizesiz seyahati gibi temel anlaşmalar imzalanmış; böylece ilişkilerin yapısı ve kapsamı belirlenmiştir. 1995 yılında ise turizm, havacılık, kültürel ve eğitimsel değişim alanlarındaki anlaşmalarla ilişkiler daha ayrıntılı hale gelmiş, kurumlar arası iş birliğinin temelleri atılmıştır.

Devamında yatırım, veterinerlik, gümrük, askeri iş birliği, adli yardım ve kalkınma ortaklığı gibi alanlarda anlaşmalar imzalanarak ilişkiler daha da genişlemiştir. 2010’dan itibaren sosyal güvenlik, serbest bölgelerin gelişimi, güvenlik gibi konularda da daha ayrıntılı ve politika düzeyinde anlaşmalar yapılmıştır. Özellikle 2021 yılında yürürlüğe giren sosyal güvenlik alanında iki ülke vatandaşlarının

hak ve menfaatlerini korumaya yönelik anlaşma pratik değeri yüksek bir hukuki düzenleme olmuştur.

Bugün itibarıyla Moğolistan ile Türkiye arasında 40'tan fazla hükümetler arası Anlaşma yürürlüktedir. 2025 yılının Ocak ayında Moğolistan Cumhurbaşkanı Sayın Khurelsukh Ukhnaa'nın Türkiye'ye gerçekleştirdiği devlet ziyareti kapsamında, iki ülkenin devlet başkanları "Stratejik Ortaklık Kurulmasına Dair Ortak Bildiri"ye imza atarak ilişkilerde yeni bir aşamayı başlatmıştır. Bu gelişme tarihi bir nitelik taşımaktadır.

Söz konusu ziyaret sırasında, iki taraf toplam 10 belgeye imza atmıştır. Bunlar arasında; sağlık, eğitim, gençlik, spor, çevre, ormancılık, madencilik, rekabet politikası, radyo ve televizyon gibi alanlarda iş birliği anlaşmaları ve mutabakat zaıtları yer almakta olup, ilgili kurumlar arasında bilgi, deneyim ve veri paylaşımı; insan kaynağının geliştirilmesi ve ortak proje ve programların uygulanması açısından geniş bir iş birliği zemini sunmaktadır.

Son dönemde karşılıklı üst düzey ziyaretler dikkat çekiyor. Bu temaslar ilişkileri nasıl etkiledi? Somut sonuçlar ya da yeni iş birlikleri açısından neler söyleyebilirsiniz?

Son yıllarda Moğolistan ile Türkiye arasındaki ilişkiler oldukça canlı bir şekilde gelişmekte; üst düzey ve yüksek düzeydeki ziyaretlerin ve istişarelerin sıklığı istikrarlı bir şekilde korunmaktadır.

İki ülkenin Devlet Başkanları 2022 yılında Semerkand'da, 2024 yılında Astana'da görüşmeler gerçekleştirmiş; 2025 yılında ise Moğolistan Cumhurbaşkanı Türkiye'ye resmî bir devlet ziyareti gerçekleştirmiştir.

Benim Türkiye Cumhuriyeti'ne Moğolistan Büyükelçisi olarak atandığım son dört yıllık dönemde ikili ziyaretlerin ve siyasi istişarelerin sıklığı artmış, iş birliği içerik ve düzey bakımından önemli ölçüde genişlemiş olması somut bir kazanım olarak öne çıkmaktadır. Bu süreçte Moğolistan tarafından Meclis Baş-

kkanı, Parlamento Daimi Komisyonu Başkanları, Dışişleri Bakanı, İmar ve Şehircilik Bakanı gibi üst düzey yetkililer Türkiye'ye resmî ziyaretlerde bulunmuşlardır. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Milli Güvenlik Konseyi Sekreteri gibi yetkililer de Türkiye'yi ziyaret ederek alanlarına ilişkin görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Türkiye tarafında ise TBMM Milli Savunma Komisyonu Başkanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı, Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri gibi üst düzey isimler Moğolistan'ı ziyaret ederek ikili ilişkilere somut katkılar sağlamışlardır.

Üst düzey ziyaretler sırasında, iki ülke arasında çeşitli alanlarda iş birliğini ilerletmeye yönelik anlaşmalara imza atılmış; ilgili sektörlerin hukuki zemini güçlendirilmiş, iş birliği hedefleri ve yol haritaları netleştirilmiştir. En dikkat çekici örnek olarak, Moğolistan Cumhurbaşkanının Türkiye'ye gerçekleştirdiği devlet ziyareti sırasında iki ülke devlet başkanlarının, ilişkileri "Stratejik Ortaklık" seviyesine yükselttiklerini ilan etmeleri, ikili ilişkilerde yeni bir dönemin başlangıcını işaret eden tarihi bir gelişme olmuştur.

Bu devlet ziyareti sırasında Moğolistan tarafı, Türkiye'yi Karakorum şehrinin yeniden inşası için altyapı projelerine yatırımcı olarak katılmaya davet etmiş, taraflar arasında bu konuda en üst düzeyde açık ve verimli müzakereler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler, somut ortak projelere zemin hazırlayan önemli bir adım olmuştur. Ayrıca ulaştırma, sağlık gibi sektörlerde de iş birliğine yönelik somut alanlarda fikir birliğine varılarak ortak hedefler belirlenmiştir.

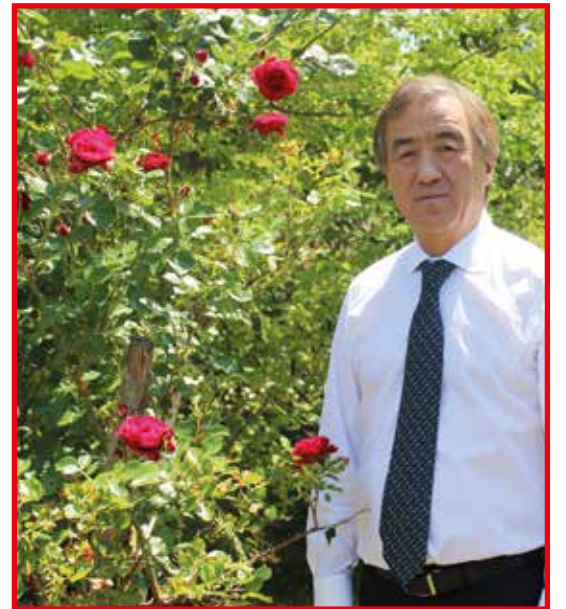
İkili iş birliklerini derinleştirmek amacıyla Ankara ve İstanbul'da Moğolistan ve Türkiye'den iş insanlarının katılımıyla iş forumları ve B2B görüşmeleri düzenlenmiştir. Bu etkinliklere her iki ülkeden toplam 150'yi aşkın firma katılmış, iş fırsatlarını tanıtmış ve yeni ortaklıklar kurma yönünde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu gelişmeler, özel sektör düzeyinde iş

birliğinin somutlaşmasına olanak tanımıştır. Devlet ziyareti çerçevesinde ayrıca Moğolistan'ın kültürel elçisi olan "Morin Huur Orkestrası", İstanbul'daki Atatürk Kültür Merkezi'nde sahne almış; böylece Türk izleyicilere Moğolistan'ın sanatını ve geleneksel kültürünü tanıtarak ziyaretin kültürel boyutuna anlamlı bir katkı sağlamıştır.

Önümüzdeki dönemde Türkiye tarafından da karşılık ziyaretlerin gerçekleşmesini bekliyoruz. Moğolistan Cumhurbaşkanının Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında üzerinde mutabakata varıldığı üzere, Türkiye'den üst düzey ziyaretlerin de ilişkilerimizin stratejik ortaklık temelinde güçlenmesine ve iş birliğinin daha da gelişmesine büyük katkı sağlayacağına inancımız tamdır.

Ayrıca, Moğolistan'da yer alan Göktürk dönemine ait tarihi mirasları, taş yazıtları ve değerli anıtları tanıtmak ve geleceğe aktarmak açısından önemli olan Tonyukuk Müzesi de yakında Ulanbaatar'ın Nalayh ilçesinde açılacak. Bu gelişme, iki ülkenin ortak kültürel mirasının tanıtılmasına ve yaygınlaştırılmasına değerli bir katkı sağlayacaktır.

Son olarak, iki dost halkın karşılıklı anlayışı ve dayanışması temelinde, ticaret ve ekonomik iş birliğini yeni bir düzeye taşımak için kararlılıkla çalışmaya devam edeceğimizi özellikle vurgulamak isterim. Teşekkür ederim.

Sağlıkla Yaş Almak:

Vücudunuzu Genç Tutmanın Sırrı Sofranızda!

Yaş almak, sağlıktan vazgeçmek anlamına gelmez. Doğru beslenme, güçlü kemikler ve hücresel yenilenme ile yıllar sadece rakamdan ibaret olabilir. Önemli olan, yaş değil nasıl yaşadığınız!

Yaş ilerledikçe bedenimizde birçok değişim başlar: Kemik yoğunluğu azalır, kas kütlesi geriler, bağışıklık sistemi yavaşlar. Ama bu süreç durdurulamaz bir yıkım değil; doğru beslenmeyle geciktirilebilir, hatta sağlıklı şekilde yönetilebilir.

Özellikle 50 yaş sonrası dönemde kemik sağlığı öne çıkar. Kadınlarda menopozla birlikte, erkeklerde ise yaşa bağlı olarak kemik erimesi riski artar. Bu nedenle kalsiyum ve D vitamini, yaşlılıkta en temel destekleyicilerdir. Ancak sadece süt ürünleriyle sınırlı kalmamak gerek: Koyu yeşil yapraklı sebzeler, badem, susam, so-

mon ve sardalya gibi besinler kalsiyum açısından güçlü kaynaklardır. D vitamini ise güneş ışığıyla alınabildiği gibi, gerektiğinde hekim kontrolünde desteklenmelidir.

Bir diğer kritik başlık ise B12 vitamini. Yaş ilerledikçe mide asidinin azalması, B12 emilimini zorlaştırır. B12 eksikliği yalnızca yorgunluk ve unutkanlık değil, aynı zamanda nörolojik bozulmalara ve kansızlığa da neden olabilir. Bu yüzden 60 yaş üzeri bireylerde düzenli B12 takibi şart.

Peki ya kolajen? Genç cilt, esnek eklemler ve sağlam bağ dokusu için

elzem olan kolajen, 30'lu yaşlardan itibaren azalmaya başlar. İlerleyen yaşlarda bu kayıp daha da hızlanır. Kemik suyu, yumurta akı, narenciye ve C vitamini içeren sebzeler kolajen üretimini desteklerken, piyasadaki kaliteli kolajen takviyeleri de bilinçli kullanılabilir.

Beslenme düzenine ek olarak yeterli su tüketimi, düzenli fiziksel aktivite ve iyi bir uyku da yaş alma sürecini sağlıklı kılmamanın olmazsa olmazları. Unutma: Genç kalmak pahalı kremlerde değil, tabağındaki bilinçte gizli.

15 Temmuz

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

Milletimizin birlik ve beraberlik ruhuyla yazdığı 15 Temmuz destanını her daim hatırlayacağız.
Şehitlerimize rahmet, gazilerimize minnetle anıyoruz.

Yaşar Faruk GÜNAY

Yönetim Kurulu Başkanı

Erzincan Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

İklim Değişikliği ve Tarım: Üretim Kalıpları Nasıl Değişiyor?

Mevsimler şaştı, yağışlar azaldı, ürün desenleri baştan yazılıyor. Tarım, iklim krizinin en kırılgan alanlarından biri haline gelirken, üretici neyi ne zaman ekeceğini yeniden öğrenmek zorunda kalıyor.

Son yıllarda artık “hava bu sene de dengesizdi” demiyoruz; dengesizlik, kalıcı hale geldi. İklim değişikliği, tarımı sadece etkilemiyor; tarımı dönüştürüyor. Üretim kalıpları, yıllardır bilinen ekim-dikim takvimleri, hatta hangi bölgede hangi ürün yetişir sorusunun cevabı bile değişmeye başladı.

Kuraklık, yeni norm haline geldi.

Akdeniz havzasında yer alan Türkiye, su stresi yaşayan ülkeler arasında. Bu durum, özellikle sulama gereksinimi yüksek olan mısır, pamuk, pirinç gibi ürünlerin yerini daha az su isteyen nohut, mercimek ve arpa gibi türlere bırakmasına yol açıyor. İç Anadolu’da ayçiçeği artarken, Trakya’da mısırdan kaçış gözlemleniyor.

Zararlıların takvimi değişti.

Sıcaklık artışı sadece bitkiyi değil, zararlı böcekleri de etkiliyor. Daha erken aktif hale gelen zararlılar, tarımsal ilaç kullanımını artırırken, bu da hem maliyeti yükseltiyor hem de çevreyi tehdit ediyor.

Don ve dolu riski arttı.

Özellikle bahar aylarında mevsim dışı don olayları, erken çiçeklenen meyve ağaçlarında ciddi kayıplara yol açıyor. Artan dolu yağışları ise açık tarla üretimini daha riskli hale getiriyor. Bu nedenle üreticiler seracılığa veya net koruma sistemlerine yöneliyor.

Ürün takvimi kayıyor.

Eskiden nisan sonu ekilen sebzeler artık martta toprakla buluşuyor, ya da erken olgunlaşıp pazar ihtiyacını mevsiminden önce karşılıyor. Bu da fiyat dengesini bozuyor. Aynı zamanda sulama takvimi de öne kayıyor.

Coğrafya kayıyor.

Bir zamanlar yalnızca güneyde yetişen bazı ürünlerin, artık Karadeniz ya da İç Anadolu’da da denenmeye başlaması, üretimin kuzeye ve yüksek rakımlara doğru kaydığını gösteriyor. Bu durum ürün verimliliğini etkilerken, bazı bölgelerde hiç bilinmeyen hastalıklar ve toprak sorunlarıyla üreticiyi baş başa bırakıyor.

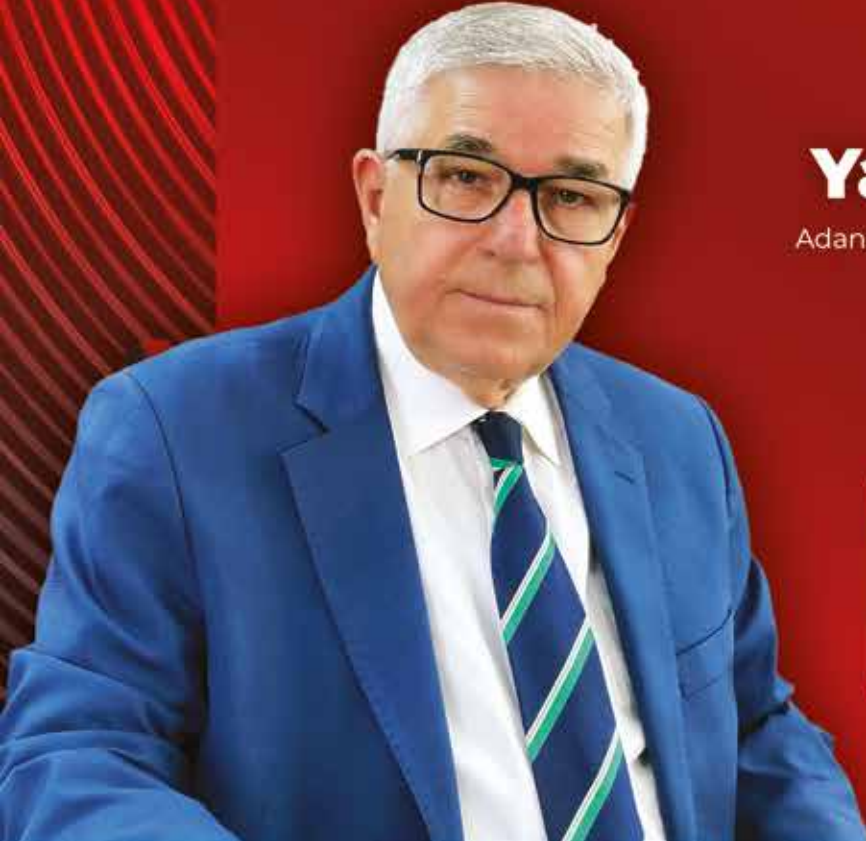
İklim değişikliği artık geleceğin meselesi değil, bugünün gerçeği. Tarım sektörü; bilgiye, esnekliğe ve adaptasyona her zamankinden daha çok ihtiyaç duyuyor. Yeni üretim modelleri, yerli tohum çalışmaları, iklimle dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesi, su verimliliği ve çiftçiye yönelik eğitimler bu dönüşümün olmazsa olmazları.

15 TEMMUZ

*Demokrasi ve Milli Birlik Günüümüz
kutlu olsun.*

*Tüm şehit ve gazilerimizi
saygı ve rahmetle anıyoruz.*

Yaşar KÂHYA

Adana İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Adına
Başkan

**ADANA
DSYB**

15 TEMMUZ

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

Kutlu olsun..

Ahmet YILMAZ
Yönetim Kurulu Başkanı

UŞAK İLİ
DAMIZLIK SİĞİR YETİŞTİRİCİLERİ
BİRLİĞİ

15 TEMMUZ

Demokrasi ve Milli Birlik Günü
kutlu olsun.

*Bütün şehitlerimizi rahmetle,
gazilerimizi saygı ve minnetle ile anıyoruz.*

Edip Yıldız
Edip Yıldız
Yönetim Kurulu Başkanı

Çağrı Merkezi ALO BİRLİK

444 35 49

www.konyadsyb.org.tr

KONYA
DSYB
DANIZLIK SİĞİR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

Tarım Kredileri ile ZİRAAT'İN DESTEĞİ BİZİMLE

Şimdi tarımsal üretimin içinde olmak isteyen çiftçiler Ziraat'e geliyor,
birbirinden avantajlı kredilerle aradığı desteği Ziraat'te buluyor.
Hem çiftçiler üretiyor hem ülke ekonomisi kalkınıyor.

Kadın Çiftçi
Kredisi

Genç Çiftçi
Kredisi

Altın Kovan
Kredisi

0850 220 00 00 | Müşteri İletişim Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

Ziraat Bankası

[X](#) [f](#) [@](#) [v](#) [in](#) /ziraatbankasi